

## VI. Lênin phê phán những quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ và phát triển quan điểm của C.Mác và Ph.Ăngghen về nhà nước và ý nghĩa hiện thời của sự phê phán đó

TS NGUYỄN THỊ TUYẾT MAI

Học viện Chính trị khu vực IV; Email: saigon2292012@gmail.com

Nhận ngày 7 tháng 7 năm 2022; chấp nhận đăng tháng 8 năm 2022.

**Tóm tắt:** Vào đầu thế kỷ XX, việc xuyên tạc chủ nghĩa Mác trở thành một điều phổ biến. Những thủ lĩnh cơ hội chủ nghĩa, những tên xã hội - sô-vanh đã tìm mọi cách chống lại chủ nghĩa Mác, nhất là vấn đề chính quyền nhà nước. Đứng trước thực trạng đó, V.I. Lênin đặt ra nhiệm vụ phải phê phán những quan điểm sai trái, thù địch, khôi phục học thuyết chân chính của Mác về nhà nước. Sự phê phán đó cách chúng ta hơn 100 năm nhưng đến nay vẫn giữ nguyên giá trị lịch sử của nó. Trong đó có vấn đề chuyên chính vô sản, vấn đề dân chủ, vấn đề chống quan liêu, tham nhũng.

**Từ khóa:** C.Mác; Ph.Ăngghen; V.I. Lênin; nhà nước; chuyên chính vô sản.

**Abstract:** At the beginning of the twentieth century, misrepresentation of Marxism became a common thing as opportunistic leaders and socialists - chauvinists made every attempt to oppose Marxism, especially the issues of state government. Therefore, V.I. Lenin set out the task of criticizing wrong and hostile views, restoring Marx's genuine theory of the state. The task began 100 years ago but still retains its historical values, including ones related to issues such as dictatorship of the proletariat, democracy, anti-bureaucracy and corruption.

**Keywords:** K. Marx; Engels; V.I. Lenin; state; proletarian dictatorship.

1. V.I. Lênin từng viết rằng: “vấn đề chính quyền lại là vấn đề căn bản của mọi cuộc cách mạng”<sup>(1)</sup>. Nói cách khác, bất cứ cuộc cách mạng xã hội nào, điều đầu tiên mà giai cấp lãnh đạo cuộc cách mạng đó hướng tới là việc giành cho được chính quyền về tay mình, thiết lập nên chuyên chính mang bản chất giai cấp của giai cấp lãnh đạo cuộc cách mạng đó.

Trong tác phẩm “Nguồn gốc của gia đình, của chế độ tư hữu và của nhà nước”, Ph.Ăngghen từng khẳng định: Trong tất cả các thời kỳ điển hình với ba hình thức nô dịch lớn đặc trưng cho ba thời kỳ lớn của thời đại văn minh: chế độ nô lệ; chế độ nông nô và chế độ làm thuê trong thời kỳ hiện đại, nhà nước “vẫn chỉ là nhà nước của giai cấp thống trị, và trong mọi trường hợp, về thực chất, vẫn là bộ máy dùng để đàn áp giai cấp bị áp bức, bị bóc lột”<sup>(2)</sup>.

“Thời kỳ hiện đại” mà Ph.Ăngghen nói đến ở đây chính là xã hội tư bản chủ nghĩa.

Trong xã hội tư bản chủ nghĩa - như V.I. Lênin nói: “Những hình thức của nhà nước tư sản thì hết sức khác nhau, nhưng thực chất chỉ là một: chung quy lại thì tất cả những nhà nước ấy, vô luận thế nào, cũng tất nhiên phải là nền *chuyên chính tư sản*”. Tương tự như thế: “Bước chuyển từ chủ nghĩa tư bản lên chủ nghĩa cộng sản, cố nhiên không thể không đem lại nhiều hình thức chính trị khác nhau, nhưng thực chất của những hình thức ấy tất nhiên sẽ chỉ là một, tức là: *chuyên chính vô sản*”<sup>(3)</sup>.

Lịch sử đã chứng minh một sự thật hiển nhiên không thể bác bỏ được, là: ngoài nhà nước vô sản ra, trong mọi thời kỳ, nhà nước vẫn chỉ là nhà nước của giai cấp thống trị và về thực chất, nhà nước vẫn

là bộ máy dùng để đàn áp giai cấp bị áp bức, bị bóc lột mà thôi. Thực tế hiển nhiên ấy đã bị những kẻ cơ hội chủ nghĩa xuyên tạc, họ tìm mọi cách, với mọi thủ đoạn đòi “cải biến” chủ nghĩa Mác. Như V.I.Lênin nói: “Chúng lãng quên, chúng xóa nhòa, chúng xuyên tạc khía cạnh cách mạng, tinh thần cách mạng của học thuyết ấy. Chúng đặt lên hàng đầu, chúng ca tụng cái gì mà giai cấp tư sản có thể chấp nhận được hay cho là có thể chấp nhận được”<sup>(4)</sup>. Những kẻ cơ hội chủ nghĩa, những tên xã hội - sô-vanh đã không từ bỏ bất cứ âm mưu, thủ đoạn nham hiểm nào hòng phủ nhận việc giai cấp vô sản giành lấy chính quyền, thiết lập nền chuyên chính vô sản v.v..

2. “Trước tình hình việc xuyên tạc chủ nghĩa Mác trở thành một điều phổ biến chưa từng thấy”, V.I.Lênin đặt ra nhiệm vụ “trước hết là phải *khôi phục* học thuyết chân chính của Mác về nhà nước”<sup>(5)</sup>.

**Thứ nhất, vấn đề chuyên chính vô sản**

Một trong những mục tiêu tấn công của bọn cơ hội chủ nghĩa vào chủ nghĩa Mác về vấn đề nhà nước, đó là việc họ “thẳng thừng không thừa nhận *chuyên chính vô sản*, còn cương lĩnh chính thức của Cau-xky thì không thừa nhận *một cách gián tiếp*, họ lờ đi không nói đến chuyên chính vô sản trong công tác tuyên truyền hàng ngày, và *dùng thứ* sự phản bội của phái Côn-bơ và phe lữ”<sup>(6)</sup>

Từng là người theo chủ nghĩa Mác, viết một số tác phẩm tuyên truyền cho chủ nghĩa Mác, như “Học thuyết kinh tế của C.Mác” (1887); “Những bậc tiền bối của chủ nghĩa xã hội hiện đại” (1895) “Vấn đề ruộng đất” (1899) v.v.. nhưng do phạm phải những sai lầm cơ hội chủ nghĩa, Cau-xky (1854-1938) - một trong những thủ lĩnh và nhà lý luận của phái dân chủ - xã hội Đức và của Quốc tế II đã từng bước xa rời chủ nghĩa Mác và quay lại xuyên tạc chủ nghĩa Mác.

Tác phẩm “Bàn về chuyên chính vô sản” (1918) hay “Quan niệm duy vật về lịch sử” (2 tập, 1927-1929) của Cau-xky - như V.I.Lênin nói là mẫu mực về sự xuyên tạc tiểu tư sản chủ nghĩa Mác, công khai chống lại tư tưởng cách mạng vô sản và chuyên chính vô sản và từ bỏ hèn hạ chủ nghĩa Mác trên thực tế.

Cũng như Cau-xky hay Béc-stanh, Pru-dông (1809-1865) - nhà hoạt động chính trị tiểu tư sản, một trong những người sáng lập ra chủ nghĩa vô

chính phủ đã không hiểu vai trò lịch sử của giai cấp vô sản, phủ nhận đấu tranh giai cấp, phủ nhận cách mạng vô sản và chuyên chính vô sản. Pru-dông đã đưa ra dự án không tưởng về việc “thủ tiêu nhà nước” bằng con đường hòa bình chứ không phải bằng bạo lực. Cả Pru-dông lẫn Béc-stanh đã “gian lận *bỏ qua hoàn toàn*, tuyệt đối bỏ qua vấn đề “đập tan” bộ máy nhà nước”<sup>(7)</sup>.

Để bảo vệ và phát triển quan điểm của C.Mác về tính tất yếu của “*nền chuyên chính cách mạng của giai cấp vô sản*” được ông trình bày trong tác phẩm “Phê phán cương lĩnh Gô-ta”, V.I.Lênin trong nhiều tác phẩm, nhất là trong: “Nhà nước và cách mạng”; “Chủ nghĩa Mác về vấn đề nhà nước” đã kịch liệt phê phán âm mưu xuyên tạc của các phần tử cơ hội chủ nghĩa và chủ nghĩa vô chính phủ về chuyên chính vô sản và khẳng định: “Chỉ những người đã hiểu rằng chuyên chính của một giai cấp là tất yếu không những cho mọi xã hội có giai cấp nói chung, không những cho giai cấp vô sản sau khi đã lật đổ giai cấp tư sản, mà còn cho cả suốt thời kỳ lịch sử từ chế độ tư bản chủ nghĩa đến “xã hội không có giai cấp”, đến chế độ cộng sản chủ nghĩa, chỉ những người đó mới thấm nhuần được thực chất của học thuyết của Mác về nhà nước”<sup>(8)</sup>.

Vậy thực chất của chuyên chính vô sản là gì mà các phần tử cơ hội chủ nghĩa và chủ nghĩa vô chính phủ lại khiếp sợ và tìm mọi cách để phủ nhận đến như vậy. Theo V.I.Lênin “chuyên chính vô sản, nghĩa là việc tổ chức đội tiền phong của những người bị áp bức thành giai cấp thống trị để trấn áp bọn áp bức”<sup>(9)</sup>. Nói cách khác, chuyên chính vô sản... có nghĩa là chỉ có một giai cấp nhất định - tức công nhân thành thị và nói chung, công nhân nhà máy, công nhân công nghiệp - mới có khả năng lãnh đạo được toàn thể quần chúng lao động và những người bị bóc lột trong cuộc đấu tranh để lật đổ ách tư bản, trong chính ngay quá trình lật đổ ách đó, trong cuộc đấu tranh để duy trì và củng cố thắng lợi trong sự nghiệp sáng tạo ra một trật tự xã hội mới, trật tự xã hội chủ nghĩa, trong toàn bộ cuộc đấu tranh để hoàn toàn xóa bỏ giai cấp”<sup>(10)</sup>.

Trước sự công kích của Cau-xky, của các phần tử cơ hội chủ nghĩa và chủ nghĩa vô chính phủ coi chuyên chính vô sản chỉ thuần túy là bạo lực,

V.I.Lênin năm 1919 trong “Những ngày thứ bảy cộng sản” đã chỉ rõ, thực chất của chuyên chính vô sản “không phải chỉ là bạo lực đối với bọn bóc lột, và cũng không phải chủ yếu là bạo lực. Cơ sở kinh tế của bạo lực cách mạng đó, cái bảo đảm sức sống và thắng lợi của nó, chính là việc giai cấp vô sản đưa ra được và thực hiện được kiểu tổ chức lao động xã hội cao hơn, so với chủ nghĩa tư bản. Đây là thực chất của vấn đề. Đây là nguồn sức mạnh, là điều bảo đảm cho thắng lợi hoàn toàn và tất nhiên của chủ nghĩa cộng sản”<sup>(11)</sup>. V.I.Lênin coi tư tưởng chuyên chính vô sản là “một trong những tư tưởng đặc sắc nhất và trọng yếu nhất của chủ nghĩa Mác về vấn đề nhà nước”<sup>(12)</sup>.

**Thứ hai**, về sự tồn tại khách quan của nhà nước cũng như sự “tiêu vong” của nó.

Pru-dông (1809-1865) - một trong những người sáng lập ra chủ nghĩa vô chính phủ đã phủ nhận chính trị, phủ nhận “quyền uy”, phủ nhận vai trò bạo lực cách mạng, phủ nhận sự tồn tại của nhà nước, nhất là nhà nước vô sản v.v.. Điều đó buộc V.I.Lênin phải “Luận chiến chống bọn vô chính phủ chủ nghĩa”.

Bảo vệ quan điểm của Ph.Ăngghen về nguồn gốc ra đời của nhà nước được ông trình bày trong tác phẩm “*Nguồn gốc của gia đình, của chế độ tư hữu và của nhà nước*”, V.I.Lênin đi đến kết luận: “Nhà nước là sản phẩm và biểu hiện của những mâu thuẫn giai cấp *không thể điều hòa được*. Bất cứ ở đâu, hễ lúc nào và chừng nào mà, về mặt khách quan, những mâu thuẫn giai cấp *không thể điều hòa được*, thì nhà nước xuất hiện. Và ngược lại: sự tồn tại của nhà nước chứng tỏ rằng những mâu thuẫn giai cấp là *không thể điều hòa được*”<sup>(13)</sup>. Sự thật lịch sử hiển nhiên này đã bác bỏ hoàn toàn quan điểm của các nhà tư tưởng tiểu tư sản cũng như của bọn chính luận tiểu thị dân và phi-li-xtanhi coi “nhà nước thành ra một cơ quan *điều hòa* giai cấp”<sup>(14)</sup>. V.I.Lênin đã phê phán những quan niệm sai trái ấy và cho rằng, nếu là một cơ quan *điều hòa* giai cấp “thì nhà nước không thể xuất hiện và cũng không thể đứng vững được”. Nó - nhà nước - là “lực lượng nảy sinh từ xã hội”<sup>(15)</sup>, từ những mâu thuẫn giai cấp không thể điều hòa được trong đời sống xã hội và ông dẫn tư tưởng của C.Mác, rằng: “nhà nước là một cơ quan *thống trị* giai cấp, là một cơ quan *áp*

*bức* của một giai cấp này đối với một giai cấp khác”<sup>(16)</sup> và “Nhà nước, tức là giai cấp vô sản được tổ chức thành giai cấp thống trị” - V.I.Lênin coi đây là “định nghĩa tuyệt hay về nhà nước”.

V.I.Lênin cho rằng, điều mà tất cả bọn cơ hội chủ nghĩa, bọn xã hội sô-vanh và bọn Cau-xky cố tình lảng tránh trong quan niệm của Mác, khi ông cho rằng: “Giai cấp vô sản cần có nhà nước” chính là chỗ, “một là, theo Mác thì giai cấp vô sản chỉ cần cái nhà nước tiêu vong, nghĩa là nhà nước được tổ chức sao cho có thể bắt đầu tiêu vong ngay và không thể nào không tiêu vong được. Hai là, những người lao động cần có “nhà nước”, “tức là giai cấp vô sản được tổ chức thành giai cấp thống trị”<sup>(17)</sup>. Sự lảng tránh này nhằm phủ nhận sự tồn tại của nhà nước vô sản và nền chuyên chính cách mạng của giai cấp vô sản.

“Nhà nước tiêu vong”, theo V.I.Lênin là “nguyên lý trừ danh” của Ph.Ăngghen được ông đưa ra trong tác phẩm “Chống Đuy-rinh”. Nguyên lý này “vừa nhằm chống bọn cơ hội chủ nghĩa, vừa nhằm chống bọn vô chính phủ chủ nghĩa”<sup>(18)</sup>. Tất nhiên, nhà nước tư sản không “tiêu vong”, nó bị giai cấp vô sản “thủ tiêu”, “đập tan” trong cách mạng. “Tiêu vong sau cuộc cách mạng ấy, là nhà nước vô sản hay nửa nhà nước”.

Cơ sở kinh tế làm cho nhà nước tiêu vong hoàn toàn - theo V.I.Lênin, đó là lúc chủ nghĩa cộng sản đạt tới một trình độ phát triển cao khiến mọi sự đối lập giữa lao động trí óc và lao động chân tay không còn nữa, và do đó cũng không còn một trong những nguồn gốc chủ yếu của sự bất bình đẳng xã hội hiện nay. Đó cũng là lúc xã hội đã thực hiện được nguyên tắc: “làm hết năng lực, hưởng theo nhu cầu”, nghĩa là khi người ta đã rất quen tôn trọng những quy tắc cơ bản của đời sống chung trong xã hội, và năng suất lao động của người ta đã lên cao đến mức người ta sẽ tự nguyện làm *hết năng lực*.

Về mặt xã hội thì đó là lúc không còn có bọn tư bản, không còn có giai cấp và, do đó, không còn có giai cấp nào để trấn áp nữa. Tuy nhiên nhà nước vẫn chưa thể tiêu vong hẳn. Vì lúc bấy giờ “không những vẫn còn pháp quyền tư sản, mà vẫn còn cả nhà nước kiểu tư sản nhưng không có giai cấp tư sản”<sup>(19)</sup>. Nhà nước tất nhiên sẽ tiêu vong nhưng đây là một quá trình lâu dài, nó phụ thuộc rất lớn vào tốc độ phát

triển của giai đoạn cao của chủ nghĩa cộng sản.

**Thứ ba, vấn đề dân chủ.**

Bảo vệ và phát triển quan điểm của C.Mác và Ph.Ăngghen về vấn đề *dân chủ*, V.I.Lênin đã đấu tranh, phản bác lại quan điểm “dân chủ thuần túy” của Cau-xky hay của những người xã hội chủ nghĩa - cách mạng.

Cau-xky là một người - như V.I.Lênin nói: đang tô son trát phấn cho nền dân chủ tư sản, coi nền dân chủ tư sản là nền dân chủ chung của mọi người, của mọi giai cấp và nền dân chủ ấy là tồn tại vĩnh viễn. Ông ta đã hoàn toàn không hiểu sự khác nhau giữa thể chế đại nghị tư sản - là chế độ kết hợp chế độ dân chủ (*không phải cho nhân dân*) - với chế độ quan liêu (*chống nhân dân*) - và chế độ dân chủ vô sản. Trên thực tế, giữa thể chế đại nghị tư sản và chế độ dân chủ vô sản hoàn toàn khác nhau. “Chế độ dân chủ vô sản là chế độ sẽ thi hành ngay lập tức những biện pháp để chặt tận gốc chế độ quan liêu và có thể thi hành những biện pháp ấy tới cùng, tới chỗ hoàn toàn phá hủy chế độ quan liêu, tới chỗ hoàn toàn xây dựng một chế độ dân chủ cho nhân dân”<sup>(20)</sup>.

Còn những người xã hội chủ nghĩa - cách mạng đứng đầu là Kê-ren-xki, Ấp-kxen-chi-ép, Tséc-nốp đang tìm cách vá “những chỗ rách của chủ nghĩa dân túy” bằng những miếng vụn của một sự phê phán cơ hội chủ nghĩa đang thịnh hành đối với chủ nghĩa Mác - trong việc nhận định phong trào nông dân. Những người này đã không hiểu được mối quan hệ giữa đấu tranh dân chủ với đấu tranh xã hội chủ nghĩa.

Kế thừa và phát triển tư tưởng dân chủ của C.Mác và Ph.Ăngghen, trên cơ sở tổng kết thực tiễn, năm 1917 trong tác phẩm “Nhà nước và cách mạng” V.I.Lênin đi đến kết luận: dân chủ tư sản không phải là thứ dân chủ của mọi người, của mọi giai cấp như Cau-xky từng biện hộ, mà đó chỉ là thứ dân chủ cho một thiểu số rất nhỏ, dân chủ cho người giàu, một chế độ dân chủ “bao giờ cũng bị bó trong khuôn khổ chật hẹp của sự bóc lột tư bản chủ nghĩa và do đó, thực ra, nó luôn luôn là một chế độ dân chủ đối với một thiểu số, vẫn chỉ là một chế độ dân chủ với riêng những giai cấp có của, đối với riêng bọn giàu có mà thôi”<sup>(21)</sup>. V.I.Lênin nhấn mạnh: “trong xã hội tư bản chủ nghĩa, chúng ta chỉ có một thứ dân chủ cất xén,

khôn khở, giả dối, một thứ dân chủ chỉ dành riêng cho bọn giàu có, cho số ít”<sup>(22)</sup> chứ không phải cho số đông, cho mọi người.

Ngược lại, dân chủ vô sản là “chế độ dân chủ cho người nghèo, chế độ dân chủ cho nhân dân chứ không phải cho bọn nhà giàu [...] Dân chủ cho tuyệt đại đa số nhân dân và trấn áp bằng vũ lực bọn bóc lột, bọn áp bức nhân dân”<sup>(23)</sup> và “Chỉ có chủ nghĩa cộng sản mới có thể đưa lại một chế độ dân chủ thực sự hoàn bị, và nó càng hoàn bị bao nhiêu thì lại càng mau trở nên thừa và tự tiêu vong bấy nhiêu”<sup>(24)</sup>.

3. Hơn 100 năm đã trôi qua, lịch sử thế giới đã có biết bao thay đổi, sự phê phán của V.I.Lênin đối với các quan điểm sai trái, thù địch với chủ nghĩa Mác trong quan niệm về nhà nước đến nay vẫn còn nguyên giá trị.

Là một đảng mác-xít chân chính, Đảng ta lấy chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh làm nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam cho hành động cách mạng; vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh phù hợp với thực tiễn cách mạng Việt Nam, đã đưa cách mạng nước ta đi từ thắng lợi này đến thắng lợi khác.

Đứng trước những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử mà Đảng ta, nhân dân ta đã và đang giành được trong công cuộc đổi mới toàn diện đất nước, các thế lực thù địch, các phần tử cơ hội và bất mãn chính trị đang tìm mọi cách chống phá Đảng, chống phá Nhà nước và chống phá sự nghiệp cách mạng của nhân dân ta.

**Một**, các thế lực thù địch, phản động tìm mọi cách phủ nhận chuyên chính vô sản, phủ nhận vai trò lãnh đạo Nhà nước, lãnh đạo xã hội của Đảng Cộng sản Việt Nam. Chúng đòi hủy bỏ Điều 4 Hiến pháp năm 1992, Điều 4 Hiến pháp năm 2013 nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam quy định vai trò lãnh đạo Nhà nước và xã hội của Đảng Cộng sản Việt Nam. Họ cho rằng chế độ “độc đảng lãnh đạo” là “chuyên chế”, là “đặc quyền, đặc lợi”; việc vội vàng xóa bỏ đảng Dân chủ và đảng Xã hội Việt Nam là một sai lầm chính trị, tạo điều kiện cho Đảng Cộng sản Việt Nam độc đoán, chuyên quyền, bóp nghẹt tự do, dân chủ. Theo những người này, để có dân chủ thực sự trong xã hội văn minh cần phải thực hiện đa nguyên chính trị, đa đảng đối lập v.v..

Tất cả những luận điệu xuyên tạc trên đây của các thế lực thù địch chứng tỏ họ không hiểu hoặc cố tình không hiểu bản chất của chuyên chính vô sản; không hiểu hoặc cố tình không hiểu luận điểm nổi tiếng của V.I.Lênin, rằng: chuyên chính của một giai cấp là tất yếu không những cho mọi xã hội có giai cấp nói chung, không những cho giai cấp vô sản sau khi đã lật đổ giai cấp tư sản, mà còn cho cả suốt thời kỳ lịch sử từ chế độ tư bản chủ nghĩa đến “xã hội không có giai cấp”. Những người này lại mắc phải sai lầm mà trước đây các phần tử cơ hội chủ nghĩa và chủ nghĩa vô chính phủ đã từng mắc phải và đã bị V.I.Lênin thẳng tay phê phán một cách không thương tiếc.

**Hai,** các thế lực thù địch, phản động ở cả trong nước và ngoài nước cho rằng vấn đề “mất dân chủ” là một trong những vấn đề chính trị lớn ở Việt Nam hiện nay; việc thực hiện nguyên tắc tập trung dân chủ chỉ dẫn đến tập trung quan liêu, độc tài, mất dân chủ. Chúng triệt để khai thác các vấn đề nhạy cảm, phức tạp như tham nhũng, khiếu kiện, hay việc bắt, xử lý các đối tượng chống đối chính trị để vu cáo Việt Nam mất dân chủ, vi phạm nhân quyền v.v..

Việt Nam đang trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, do đó sự tồn tại của nhà nước vô sản và một nền dân chủ gắn liền với bản chất giai cấp của nhà nước vô sản là tất yếu. Chủ tịch Hồ Chí Minh từng chỉ rõ: “Nước ta là một nước dân chủ. Bao nhiêu lợi ích đều vì dân. Bao nhiêu quyền hạn đều của dân. Công việc đổi mới là trách nhiệm của dân... Nói tóm lại, quyền hành và lực lượng đều ở nơi dân”<sup>(25)</sup>.

Trung thành với những chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng ta luôn luôn khẳng định: Dân chủ xã hội chủ nghĩa là bản chất của chế độ ta, vừa là mục tiêu, vừa là động lực của công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa. Tại Đại hội lần thứ XIII, Đảng ta tiếp tục chủ trương: “Phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, bảo đảm quyền làm chủ của nhân dân... Thực hiện đúng đắn, hiệu quả dân chủ trực tiếp, dân chủ đại diện, đặc biệt là dân chủ ở cơ sở. Thực hiện tốt, có hiệu quả phương châm “Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng”<sup>(26)</sup>. Tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam của nhân dân, do nhân dân và vì nhân dân do Đảng lãnh đạo coi đó là nhiệm vụ trọng tâm của đổi mới hệ thống chính

trị ở nước ta hiện nay. Đây chưa phải là tất cả nhưng điều đó cũng đủ cho thấy mọi sự vu khống, xuyên tạc của các thế lực thù địch cho rằng Việt Nam mất dân chủ, vi phạm nhân quyền là không có cơ sở.

**Ba,** chống quan liêu, tham nhũng. V.I.Lênin đã từng phê phán Cau-xky khi ông ta không hiểu sự khác nhau giữa chế độ đại nghị tư sản với dân chủ vô sản. Chế độ đại nghị tư sản là chế độ quan liêu (*chống nhân dân*). Còn “chế độ dân chủ vô sản là chế độ sẽ thi hành ngay lập tức những biện pháp để chặt tận gốc chế độ quan liêu” và cho rằng chế độ quan liêu “quả thật là hoàn toàn không nên có đối với đảng và có hại cho đảng...”<sup>(27)</sup>.

Trong thời gian qua, công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị đã thực sự đi vào cuộc sống, tạo sự chuyển biến tích cực, củng cố niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân đối với Đảng, với Nhà nước và chế độ. Bên cạnh những kết quả đạt được, hiện nay vẫn còn “Nhiều cán bộ, đảng viên, trong đó có người đứng đầu chưa thể hiện tính tiên phong, gương mẫu; còn biểu hiện *quan liêu* (người trích nhân mạnh), cửa quyền, chưa thực sự sâu sát thực tế, cơ sở... tham nhũng, lãng phí, tiêu cực vẫn còn nghiêm trọng”<sup>(28)</sup>.

Để đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; để góp phần khắc phục những hạn chế, yếu kém trong công tác cán bộ; để xây dựng đội ngũ cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng, có đạo đức, trách nhiệm phục vụ nhân dân thì việc “chặt tận gốc chế độ quan liêu... hoàn toàn phá hủy chế độ quan liêu, tới chỗ hoàn toàn xây dựng một chế độ dân chủ cho nhân dân”<sup>(29)</sup> - như V.I.Lênin đã từng chỉ ra là hoàn toàn cần thiết./.

(1) V.I.Lênin (2005), *Toàn tập*, T.36, Nxb. CTQG, H., tr.377.

(2) C.Mác và Ph. Ăngghen (1995), *Toàn tập*, T.21, Nxb. CTQG, H., tr.261.

(3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (12), (13), (14), (15), (16), (17), (18), (19), (20), (21), (22), (23), (24) V.I.Lênin (2005), *Sđđ*, T.33, tr.44, 7, 8, 209, 361, 43-44, 109, 30, 9, 10, 10-12, 10, 30, 24, 121, 135, 06-107, 110, 109, 110.

(10), (11) V.I.Lênin (2005), *Sđđ*, T.39, tr.16-17; 15-16.

(25) Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, T.6, Nxb. CTQG, H., tr.232.

(26) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, T.I, Nxb. CTQG H., tr.172-173.

(27) V.I.Lênin (2005), *Sđđ*, T.8, tr.424.

(28) Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư, Ban Chấp hành Trung ương, khóa XII*, Văn phòng Trung ương, H., tr.22.

(29) V.I.Lênin (2005), *Sđđ*, T.33, H., tr.135.